

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 6. desember 2022

Sak: 2022/0979
Klager: Oluf Eiendom AS
Klagemotpart: Linea AS
Saken gjelder: Klage over vedtak om beregning av anleggsbidrag

Saken gjelder klage over vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi («RME») den 25. juni 2021 i uenighetssak om anleggsbidrag mellom Oluf Eiendom AS og Linea AS. I vedtaket slo RME fast at Linea AS hadde inngått avtale om anleggsbidrag i tråd med kontrollforskriftens regler. RME fattet også vedtak om at Linea AS hadde brutt leveringsplikten i energiloven § 3-3, da det hadde gått uforholdsmessig lang tid før klager mottok skriftlig tilbud om tilknytning. Energiklagenemnda opprettholdt RMEs vedtak.

Energiklagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, Edna Grepperud og Henrik Bjørnebye.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet vedtak den 25. juni 2021 i uenighetssak om anleggsbidrag mellom Oluf Eiendom AS (heretter «klager») og Linea AS (heretter «klagemotpart»), jf. forskrift 11. mars 1992 nr. 302 om økonomisk kontroll og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 16-4. I vedtaket konkluderte RME med at klagemotparten hadde inngått avtale i tråd med kontrollforskriftens regler. I samme vedtak slo RME også fast at klagemotparten hadde brutt leveringsplikten etter lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-3 jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (heretter «NEM») § 3-1.
- (2) Saken ble bragt inn som en uenighetssak for RME av klager den 29. september 2020. Klagen var foranlediget av et avvik mellom det veiledende prisestimatet og det endelige prisestimatet lagt til grunn i avtalen om anleggsbidrag. Klager ettersendte en kopi av de to prisestimatene fra klagemotparten til RME den 15. oktober 2020.
- (3) RME ba om kommentarer fra nettselskapet innen 4. november 2020 i brev datert 13. oktober 2020. Klagemotparten ble bedt om å gjøre rede for følgende forhold:
 - «Nettselskapets skriftlige rutine for anleggsbidrag.

- *Dokumentasjon på om kunden har fått tilsendt et estimat for anleggsbidrag, og om det er inngått en skriftlig avtale om anleggsbidrag i denne saken.*
 - *En beskrivelse av hvilke kostnader som inngår i kostnadsoverslagene kunden har mottatt.*
 - *Begrunnelse for tidsbruken fra kunde ba om tilbud for tilknytning til kunden mottok tilbudet.*
 - *Relevant korrespondanse mellom partene i saken.»*
- (4) Klagemotparten sendte inn den forespurte informasjonen og tilhørende dokumentasjon, i e-post datert 29. oktober 2020. Klager sendte inn merknader til klagemotpartens redegjørelse i e-post datert 3. november 2020.
 - (5) RME sendte ut forhåndsvarsel i saken 23. mars 2021. RME varslet at de vurderte å fatte vedtak om at klagemotparten hadde inngått avtale om anleggsbidrag i tråd med kontrollforskriften. RME varslet også at de vurderte det slik at klagemotparten hadde brutt leveringsplikten i energiloven § 3-3, fordi det hadde gått uforholdsmessig lang tid før klager mottok et skriftlig tilbud om tilknytning.
 - (6) Klager innga ytterligere merknader i saken den 7. april 2021. Klagemotpart innga tilsvaer 12. april 2021.
 - (7) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 25. juni 2021. Klager påklaget vedtaket den 6. juli 2021.
 - (8) RME orienterte nettselskapet om klagen i brev datert 18. januar 2022. Klagemotparten oversendte sine merknader 7. februar 2022.
 - (9) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda sammen med RMEs innstilling datert 30. juni 2022.
 - (10) Klager og klagemotpart har i brev datert 30. juni 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
 - (11) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 6. desember 2022.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (12) I sitt vedtak datert 25. juni 2021 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn. Klager kontaktet nettselskapet 19. oktober 2018 for å få et kostnadsestimat for nettilknytning i forbindelse med bygging av et leilighetsbygg. Nettselskapet oversendte 8. januar 2019 et veiledende prisestimat for tilknytningen. I den veiledende analysen skisserte nettselskapet en total kostnad på kroner 280 000. Det ble opplyst at det var et grovt estimat og at det ville bli utarbeidet et nøyaktig estimat dersom klager ønsket å gå videre med saken. Klager aksepterte at nettselskapet gikk videre i prosessen med et mer detaljert anleggsbidrag i e-post den 1. april 2019.

- (13) Klager mottok og aksepterte anleggsbidragsestimatet den 3. juli 2020. Det endelige estimatet kom på kroner 211 000, hvor gravekostnader var unntatt. Medregnet kostnadene for graving utgjorde det samlede beløpet kroner 565 000.
- (14) I sin vurdering legger RME til grunn at uenigheten gjelder klagemotpartens håndtering av klagers forespørsel om nettilknytning. Spesielt gjelder saken spørsmålet om det er det første veiledende estimatet klager mottok, eller estimatet som ble lagt til grunn i avtalen om anleggsbidrag, som forplikter klagemotparten.
- (15) RME viser innledningsvis til at nettselskapene har en plikt til å tilknytte nye kunder til nettet etter energiloven § 3-3, jf. NEM § 3-1. Dersom tilknytning til nettet krever utbygging plikter også nettselskapet å fastsette et anleggsbidrag etter kontrollforskriften § 16-1. Videre følger det av kontrollforskriften § 16-4 at anleggsbidraget skal estimeres og avtales skriftlig med kunden, og det er beløpet i denne avtalen som forplikter partene.
- (16) RME har lagt til grunn at det første estimatet var veiledende og at klager var orientert om dette. Til tross for at det endelige anleggsbidraget ble betydelig høyere enn det veiledende, fremkom det av det veiledende estimatet at klager ved videre saksgang ville motta et gjeldende og mer detaljert estimert anleggsbidrag. RME viser videre til at det ikke foreligger noen plikt til å gi veiledende prisestimer i forkant av avtalen, det foreligger kun en plikt til å informere om prisestimatet som ligger til grunn for avtalen etter kontrollforskriften § 16-4.
- (17) På bakgrunn av dette konkluderer RME med at klagemotpart har beregnet og innkrevd anleggsbidrag i henhold til regelverket og det er inngått en avtale om anleggsbidrag i henhold til kontrollforskriften. Det er estimatet som ligger til grunn for avtalen om anleggsbidrag som forplikter klager og klagemotpart.
- (18) RME vurderer også tidsbruken i saken. RME viser til at i tråd med leveringsplikten i energiloven § 3-3, sammenholdt med NEM § 3-1, skal tilknytning skje uten ugrunnet opphold. Fra det tidspunktet klager aksepterte å gå videre med saken, til klager mottok et endelig estimat og avtale om anleggsbidrag gikk det over ett år. Klagemotpart har begrunnet deler av den lange tidsbruken med usikkerhet rundt effektuttak og kabelgrøftarbeid, og derfor anser RME ikke dette som et ugrunnet opphold. Det er likevel klagemotpartens ansvar å innhente nødvendig informasjon for å utarbeide en avtale om tilknytning. Slik RME vurderer tidsbruken, har det gått uforholdsmessig lang tid fra klager aksepterte å gå videre med saken til klager mottok et skriftlig tilbud om tilknytning. RME vurderer derfor at klager ikke har overholdt leveringsplikten etter energiloven § 3-3 jf. NEM § 3-1.
- (19) RME kommenterer at dette likevel ikke har innvirkning på spørsmålet om hvilket prisestimat som legges til grunn, ettersom klager fikk tilstrekkelig informasjon om at det veiledende prisestimatet ikke var endelig.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (20) Klager har i det vesentlige anført:
- (21) Selv om RME konkluderer med at klagemotparten har brutt leveringsplikten, kommer ikke dette klager til gode økonomisk, på tross av at klager har lidd et tap. Klager ber om

at klagemotparten dekker klagers gravekostnader og at de forholder seg til beløpet i det første prisestimatet.

- (22) Videre anfører klager at RME har lagt til grunn uriktig faktum i vurderingen. Det var aldri enighet om at gravingen skulle holdes utenfor estimatet, og klager godtok å bruke sin egen entreprenør under forutsetning av at det ikke ble dyrere samlet sett. Klagemotparten glemte å inkludere graving i det opprinnelige estimatet, og det blir urimelig om klager nå skal bære denne kostnaden. En så stor prisøkning er ikke akseptabel, særlig i lys av at klagemotparten var kjent med alle forholdene ved prosjektet fra starten av. Klager bestrider at det var uklarhet rundt effektuttak som førte til det økte estimatet, og viser til at det fra starten av prosjektet var klart at det gjaldt tolv leiligheter med fellesabonnement på 200A.
- (23) Det gikk lang tid før klager mottok det endelige prisestimatet, og da var prosjektet kommet så langt at det i praksis var umulig å stanse det.
- (24) Det endelige anleggsbidraget endte opp med å bli dobbelt så høyt som først anslått. Klager anfører derfor at det er prisen i det første estimatet som må legges til grunn, og at de øvrige kostnadene må dekkes av klagemotpart.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (25) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (26) Det var enighet om at gravingen skulle holdes utenfor estimatet, og at klager skulle gjøre det selv gjennom sin egen entreprenør. Det var et forslag fra saksbehandlers side at det kunne bli billigere å ordne dette selv, fremfor å benytte rammeavtalen til klagemotparten. Som følge av rammeavtalen, kunne ikke klagemotpart selv innhente tilbud eller benytte entreprenøren klager engasjerte.
- (27) I e-post datert 8. januar 2019 ble klager presentert med et «prisbilde/kostnadsbilde» på kroner 280 000. Dette var ikke et endelig anleggsbidragsestimat. Klagemotparten erkjenner at kostnadsbildet fra 2019 opprinnelig inneholdt gravekostnader, men viser til at disse ble tatt ut av anleggsbidraget, ettersom de avtalte med klager at han skulle bruke sin egen entreprenør til graving.
- (28) Klagemotparten bemerker også at det totale anleggsbidraget til slutt ble kroner 146 400, ekskludert klagers gravekostnader.

4 Klagenemndas vurdering

- (29) Saken gjelder Oluf Eiendom AS' klage over RMEs vedtak datert 25. juni 2022. I vedtaket slår RME fast at klagemotpart har beregnet anleggsbidrag i henhold til regelverket, og at det er det endelige anleggsbidraget i avtalen som gjelder mellom partene.
- (30) Klager har anført at det endelige estimatet for anleggsbidraget ble så høyt at prisen i det veiledende estimatet må legges til grunn, og at klagemotparten må dekke differansen mellom disse. Spørsmålet i saken er om nettselskapet har overholdt reglene i kontrollforskriften kapittel 16 om anleggsbidrag, og om det er det veiledende eller det endelige prisestimatet for anleggsbidraget som skal legges til grunn som bindende for partene. Nemnda bemerker at det en her skal ta stilling til er hvorvidt nettselskapet har

fulgt reglene i kontrollforskriften om innkreving av anleggsbidrag. Nemnda tar ikke stilling til privatrettslige spørsmål.

- (31) Reglene for estimering av anleggsbidrag følger av kontrollforskriften § 16-2. Bestemmelsen lyder:

«Når kunde utløser et anleggsbidrag etter § 16-1, skal nettselskapet vederlagsfritt og uten ugrunnet opphold gi informasjon om

- a. hjemmelsgrunnlaget for innkreving av anleggsbidrag*
- b. praksis for beregning og innkreving av anleggsbidrag*
- c. estimert anleggsbidrag. Estimaten skal minimum inneholde en oppstilling av kostnadene fordelt på arbeids- og materialkostnader, spesifisert på hovedkomponenter*
- d. at uenighet om anleggsbidrag kan bringes inn for Reguleringsmyndigheten for energi.*

Nettselskapet skal på forespørsel fra kunde gi innsyn i fullstendig kostnadsgrunnlag uten ugrunnet opphold.»

- (32) Bestemmelsen pålegger nettselskapene å gi informasjon om estimert anleggsbidrag. Etter sin ordlyd regulerer ikke kontrollforskriften § 16-2 bruken av såkalte grovestimater. RME har fremholdt at nettselskapene ikke er pålagt å gi et slikt uforpliktende grovestimat på anleggsbidrag, men at dette likevel er vanlig praksis blant nettselskapene. Det er vist til at grovestimatet kan gi en veiledende pris for tilknytningen, uten at dette er forpliktende. RME har presisert at det er viktig at nettselskapet opplyser at dette ikke er et forpliktende tilbud. Nemnda er enig i dette.

- (33) Nemnda viser her til at nettselskapenes bruk av grove kostnadsanslag er omtalt i NVE dokument 67-2018 *Oppsummeringsrapport: Forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet – Forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag* (heretter «NVE dokument 67-2018»). Høringsdokumentet omhandler innføringen av de nåværende reglene om anleggsbidrag i kontrollforskriftens kapittel 16. På side 27 i dokumentet er det vist til at det er naturlig at nettselskapet gir kunden grove kostnadsanslag tidlig i prosessen, dersom det er nødvendig å foreta investeringer. I dokumentet presiseres det at slike grovestimater ikke er det samme som det estimerte anleggsbidraget etter kontrollforskriften § 16-2 første ledd, som skal være så riktig som mulig og ligge til grunn for tilbudet om tilknytning. Nemnda er følgelig av den oppfatning at nettselskapet hadde anledning til å gi klager et grovestimat tidlig i prosessen, men at bruken av slike grovestimater ikke er direkte regulert av kontrollforskriften § 16-2.

- (34) Klager fikk den 3. juli 2020 oversendt et estimert anleggsbidrag med mulighet for signering av avtale om anleggsbidrag. Dette er utformet som et brev og det er gitt de nødvendige opplysninger om estimert anleggsbidrag etter kontrollforskriften § 16-2 bokstav c. Utformingen av grovestimatet, oversendt klager i e-post datert 8. januar 2019, er beskrevet som en grov beregning. Det er inntatt et forbehold der følgende fremgår:

«Kostnadsbilde:

På bakgrunn av dine opplysninger og vår nett-informasjon har vi utført en grov beregning i standard beregningsprogram. Beregningen er gjort med tanke på å gi deg som kunde et kostnadsbilde for dine ønsker. Dersom vi skal levere det som er skissert her vil du måtte regne med å betale et anleggsbidrag som er estimert til kr 280.000,-

Slutt faktura / kostnad:

Det er viktig å merke seg at dette er et prisbilde som er fremkommer på bakgrunn av en teoretisk beregning uten befaring. Det må derfor tas høyde for at det kan bli noe avvik i pris dersom anlegget kommer til utførelse. Det gjøres oppmerksom på at du vil bli belastet for de faktiske kostnader når anlegget er ferdig bygget.»

Utfra dette forbeholdet anser nemnda det som klart at e-posten datert 8. januar 2019 ikke kan anses som et estimert anleggsbidrag etter reglene i kontrollforskriften § 16-2, men som et tidlig og veiledende estimat. Dette støttes også av at det i samme brev gjøres oppmerksom på at dersom klager takker ja til å gå videre med saken vil det utarbeides et mer nøyaktig prisoverslag for anleggsbidraget. Nemnda kan derfor ikke se at nettselskapets bruk av et grovt kostnadsanslag kan ha gitt klager en berettiget forventning om at det her var tale om et endelig estimat.

- (35) Basert på klagers anførsler finner nemnda grunn til å kort vurdere hvorvidt avtalen om anleggsbidrag er inngått i tråd med reglene om anleggsbidragsavtale i kontrollforskriften § 16-4. Bestemmelsen lyder som følger:

«Nettselskapet skal inngå skriftlig avtale om anleggsbidrag direkte med kunde.

Avtalen skal spesifisere hva kunden har bestilt, estimert anleggsbidrag, og estimert tidspunkt for ferdigstillelse av nettanlegget.»

- (36) Det er ikke omtvistet at klager og klagemotpart inngikk skriftlig avtale om anleggsbidrag den 3. juli 2020 via e-post. Det er videre på det rene at avtalen spesifiserer hva klager har bestilt og det estimerte anleggsbidraget. På denne bakgrunn er nemnda følgelig av den oppfatning at avtalen er inngått i tråd med kontrollforskriften § 16-4.
- (37) I likhet med RME vil nemnda påpeke at det er uheldig at det gikk over et år mellom klagers forespørsel om tilknytning til nettet, og tidspunktet da det endelige anleggsbidraget ble forelagt klager. Klager og klagemotpart er ikke enig om hvilket tidspunkt det forelå tilstrekkelig informasjon i saken til å gi et endelig estimat av anleggsbidraget. Nemnda bemerker at selv om det er uklart på hvilket tidspunkt man kunne gitt det endelige estimatet, burde klagemotparten i alle fall innen et år hatt eller innhentet informasjonen som var nødvendig for å estimere og avtale anleggsbidraget. I likhet med RME kommer derfor nemnda til at tidsbruken i saken var et brudd på leveringsplikten etter energiloven § 3-3 jf. NEM § 3-1.
- (38) Avslutningsvis finner nemnda grunn til å bemerke at det er uheldig at klager var kommet så langt i prosjektet i forkant av signering og derfor følte seg presset til å inngå avtalen med nettselskapet. Nemnda kan imidlertid vanskelig se at nettselskapet skal bære risikoen for eventuelle kostnader klager har pådratt seg i forkant av tilknytning til nettet. Nemnda kan heller ikke se at brudd på leveringsplikten medfører at man kan legge det veiledende prisestimatet til grunn som et bindende estimat eller endelig avtale om anleggsbidrag etter kontrollforskriften § 16-2 og § 16-4 i denne saken. Det samme

gjelder spørsmålet om graving skulle inkluderes eller holdes utenfor anleggsbidragsestimater. Slik saken er opplyst fremstår dialogen mellom partene knyttet til hvorvidt klager skulle bruke egen entreprenør til gravingen som noe uklar. I det endelige estimatet for anleggsbidraget fremgår det imidlertid klart at klager selv skal stå for gravingen. Det var også dette tilbudet klager takket ja til. Det er følgelig det avtalte anleggsbidraget som er bindende for partene, til tross for at det kan rettes kritikk mot tidsbruken og til en viss grad kommunikasjonen fra klagemotpartens side.

- (39) På denne bakgrunn mener nemnda at nettselskapet har fulgt kravene i kontrollforskriften til prosess, informasjon og beregning av anleggsbidrag, og at avtalen om anleggsbidrag er inngått i tråd med reglene i kontrollforskriften § 16-4. Klagen tas ikke til følge.

5 Vedtak

- (40) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Vedtak 202012074-12 fattet av Reguleringsmyndighetene for energi 25. juni 2022 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 6. desember 2022

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Henrik Bjørnebye
Nemndsmedlem

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk